

विपश्यना

साधकहरूका लागि
प्रेरणा पत्र

बुद्ध वर्ष २५४३

वैशाख २०५६

वर्ष १६ अङ्क १

धम्मवाणी

सभगतो वा परिसगतो वा, एकस्स वेको न मुसा भणोय्य ।
न भाणये भणतं नानुजञ्जा, सब्बं अभूतं परिबज्जयेय्य ॥
- धम्मिक सुत्तं

सभा अथवा परिषदमा गएर एक-आपसमा
भूठो नबोल्नु, नबोलाउनु र भूठो बोल्ने अनुमति
नदिनु । सबै प्रकारका मिथ्या भाषण सम्पूर्ण रूपले
त्यागी दिनु ।

धन्य विमला !

अगस्त, १९६१ मा राधेश्यामसंग विवाह गरेर हाम्रो घरमा
सब-दुनहीको रूपमा विमला आउँदा घरका सम्पूर्ण परिवार विपश्यी
भए । गुरुदेव सयाजी ऊ वा खीनको चरण-कमलमा घरका बालक
सबै बृद्धासम्म सबै विपश्यी भइसकेका थिए । समस्त परिवार
विपश्यना ध्यानको सुखद-शान्ति जीवन व्यतीत गरीरहेका थिए ।

दुलही विमला कलकत्ताको एउटा सुशिक्षित, अध्यात्मप्रेमी
परिवारमा जन्मी हुर्केकी थिईन् । अतः उनमा अध्यात्मको बिऊ त
जन्मै परन्तु त्यस समयमा भारतमा विपश्यना जस्तो पुरातन
विपश्यनाको नाम पनि कसैलाई थाहा थिएन, त्यसर्थ उनलाई विपश्यना
ध्यानको बारेमा बिल्कुलै थाहा थिएन । अतः उनलाई यस सम्बन्धि
ज्ञान हासिल गर्न र यस विद्यालाई स्वीकार गर्न धेरै समय लाग्नेछ
भन्ने सोचेको थिएँ । परन्तु केही महिना पश्चात नै उनले यस
बुद्धि मार्गमा अघि बढ्ने निश्चय गरीन् र श्री गुरुदेवको
सान्निध्यमा एउटा दश दिवसीय शिविरमा भाग लिईन् । यस
उत्सवन्त परिवारको धर्म रसमा उनी पनि सामील हुन् पुगीन् । निश्चय
पनि उनको अनेक जन्मको पूण्य पारमी थियो अतः पहिलो
शिविरमा नै अधिक लाभ उठाईन् र विपश्यनाको धर्मगंगामा स्वतः
प्रेमिन थालीन् । गुरुदेव उनको प्रगतिले अधिक प्रसन्न थिए । उन्नाइस
वर्षकी विमला विदुषी थिई, बुद्धिशालिनी थिई र विज्ञानमा स्नातक
पढेकी थिई । उनमा अन्य विचार धाराको कुनै लेप थिएन अतः उनलाई
ने विद्या बुद्धिसंगत लाग्यो, युक्ति संगत लाग्यो, न्यायसंगत लाग्यो र
सन्तुष्ट्यो । रंगून विपश्यना केन्द्रमा गुरुदेवको सान्निध्यमा उनले अनेक
शिविर लिईन् । घरमा साँझ - विहान दिनहुँ अभ्यास र आइतबार साधना
केन्द्रमा हामी सबैको साथमा गुरुदेवको छत्रछायामा ध्यान गर्दै
रहन् । यसरी विपश्यनामा उनले दिनहुँ प्रगती गर्दै रहीन् ।

सन् १९६५ मा बर्माको राजनीतिक र व्यावसायिक स्थितिको
कारण बर्मा छोडेर राधेश्यामको साथमा भारत आई । त्यस समय
भारतको परिवारमा न विपश्यना थियो न त्यस्तो कुनै वातावरण
नै । सम्पूर्ण भारतमा विपश्यनाको नामोनिशान थिएन । करीब दुई-
तीन वर्ष अगाडि बिलुप्त भएको कारण विपश्यना सम्बन्धी ज्ञान

कही कतै रत्ती भर पनि थिएन । यस्तो अवस्थामा उनी आफ्नो सुदृढ
मनोबलको साहारामा राधेश्यामको साथमा नित्य साँझ-विहान
विपश्यनाको अभ्यास गरी रहीन् । साधनाको सैद्धान्तिक र
व्यावहारीक पक्षलाई लिएर कुनै शंका भएमा रंगूनमा पत्र पठाई
त्यसको समाधान गर्दथ्यो ।

जून १९६९ मा जब म विपश्यना विद्याको अनमोल रत्न लिएर
भारतमा आएँ, त्यस समयसम्म बर्माका केही विपश्यी परिवार
भारत आईसकेका थिए । पहिलो शिविर श्री दयानन्द अडूकियाको
सहयोगमा बम्बईमा लगाएको थिएँ । दोस्रो शिविर तुरन्तवाद मद्रासमा
भयो, यी दुबै शिविर बर्माबाट आएका विपश्यी सदस्यको प्रेरणा र
उत्साहले सञ्चालन भएको थियो । व्यवस्थाको जिम्मा श्री वासुदेव
जालानको थियो । शिविर पूरा गरेपछि म केही दिन राधेश्याम र
विमलासंग वस्न ताइपल्लिगुडम गएँ ।

करीब तीन महिना भारतमा रहेर भिसा सकिएपछि बर्मा
नै फर्किऊँ कि भन्ने मनमा आयो । बम्बईमा शिविर राख्दा मेरा आमा
बूबा पनि बस्नुभएको थियो । परिवारको अन्य विपश्यी सदस्यहरूको
लागि मद्रासमा पनि एउटा शिविर चलाईसकेको थिएँ । अब किन
भङ्गट गर्हँ ? फेरि अर्को तिर गुरुजीको भविष्यवाणी थियो कि पच्चीस
सय वर्ष बाद विपश्यनाको पुनर्जागरणको समय आईरहेको छ ।
भारतमा यस समय अधिक पूण्यपारमी भएका व्यक्तिहरू जन्मिएका
छन् । तिनीहरूले यस कामको लागि सहयोग गर्नेछन् । राधेश्याम
र विमलाको पनि यही आग्रह थियो कि बर्मा नफर्कून् । म अन्यौलमा
थिएँ । श्री दयानन्द जी र प्रथम शिविरमा सम्मिलित साधकहरूको
इच्छा थियो कि बम्बईमा एउटा शिविर राखियोस् । त्यसको
सारा प्रबन्ध तिनीहरू आफैले गर्ने निर्णय गरे । त्यसको दिन निश्चित
हुँदासम्म दिल्लीमा पनि एउटा शिविर लगाउने कुरा उठ्यो । बर्माका
मेरा मित्र एवं सहयोगी डाक्टर ओमप्रकाशजीका परिवारका केही
सदस्यहरू पनि यही थिए । उनका साथै साहित्य क्षेत्रका मित्र श्री विष्णु
प्रभाकर र श्री यशपाल जैन पनि दिल्लीमा नै थिए । अतः मलाई
विश्वास थियो कि त्यहाँको शिविर सुचारुरूपले सञ्चालन हुनेछ ।
ताइपल्लिगुडमबाट दिल्ली जानु केही समय अगाडि मात्र सारनाथका
भिक्षु धर्म रक्षितजीले त्यहाँ पनि शिविर लगाउने इच्छा गरेको खबर

पाएँ यो सूचनाले मेरो मनमा उत्साह जाग्यो, प्रसन्नता जाग्यो । यी खवरले दुलही बुहारी भन खुसी भईन् । म बर्मा फर्केला भन्ने उनलाई डर थियो । गुरुदेवको भविष्यवाणी र मांगलिक आशीर्वाद सफल हुनेछ भन्ने उनलाई पूर्ण विश्वास थियो ।

बम्बई र दिल्लीमा हुने शिविरको लागि मलाई केही संदेह थिएन, परन्तु सारनाथको शिविरको बारेमा भने केही दुविधा थियो । एक तर्फ त त्यहाँ शिविर राख्ने भनेर सुन्ने बित्तिकै मनमा प्रसन्नता थियो तर अर्को तर्फ त्यहाँको शिविरको अर्थ-व्यवस्थाको बारेमा चिन्ता थियो । केही वर्ष अगाडि गुरुदेव स्वयं भारत आएर शिविर राख्ने निर्णय गर्दा उनको प्रबल धर्म कामना थियो कि प्रथम विपश्यना शिविर सारनाथमा नै राख्ने । जहाँ पच्चीस सय वर्ष पूर्व भगवान् गौतम बुद्धले प्रथम धर्मचक्र प्रवर्तन गर्नुभएको थियो । त्यस समय रंगूनमा रहँदा भिक्षु धर्मरक्षितजी संग पत्राचार गरेको थिएँ । र उनलाई भनेको थिएँ कि शिविरको सारा व्यवस्थाको दायित्व उनी स्वयंले बहन गरे राम्रो हुन्छ र आर्थिक व्ययको बारेमा विल्कुल चिन्ता गर्नु पर्दैन । उनले सहर्ष स्वीकार गर्नु भएको थियो । सायद त्यसै आश्वासनको आधारमा नै मलाई अब निमन्त्रणा गरेको होला तर अब त त्यस बेलाको जस्तो परिस्थिति थिएन । म यसै दुविधामा थिएँ कि उनलाई म कसरी लेखूँ कि आर्थिक प्रबन्ध पनि तपाईं स्वयं गर्नुस् भनेर । बम्बई र दिल्लीमा हुने शिविरमा त गृहस्थ व्यक्तिहरू हुनेछन् । अतः शिविर सञ्चालनको आर्थिक भार तिनीहरू स्वयंले उठाउनेछन् । परन्तु सारनाथको शिविरमा त अधिकतर भिक्षुहरू र सन्यासीहरू हुनेछन् त्यहाँ त यसको समाधान हुन सक्दैन । भारतको एउटा सम्पन्न परिवारको प्रमुख सदस्य भएर म कसरी अरुको सामू हात फैलाऊँ । म धर्मसंकटमा फसेको थिएँ ।

परिवारमा अविपश्यी सदस्यहरूबाट जुन सहयोग प्राप्त भइरहेको थियो त्यो कम थिएन । मेरो यात्रा र भोजनको खर्च सबै उनीहरूकै थियो । मेरो सेवाको लागि एकजना निजी सहायक राखिएको थियो उनको खर्च पनि उनीहरूकै थियो । विपश्यना नगरेर पनि विपश्यनाको कामको लागि यति धेरै खर्च उठाउनु पर्याप्त थियो । यही नै पूण्यको कुरा थियो, बडो सन्तोषको कुरा थियो । यसभन्दा अधिक के अपेक्षा गर्न सक्छ र ? वर्माबाट आएका विपश्यी साथीहरूको हालत मलाई राम्ररी थाहाथियो । अतः सारनाथमा शिविर राख्नु भित्र-भित्रै प्रसन्न भएता पनि बाहिरबाट टाल्न चाहन्थेँ । फेरि अचानक मनमा यस्तो कुरा उठ्यो कि यस समस्याको समाधान खोज्ने म को हुँ र ? धर्मले जस्तो चाहन्छ त्यस्तै हुन्छ । म केवल माध्यम हुँ । भारतमा धर्मको पुनर्जागरण मेरो माध्यमले हुनु छ भने धर्मले स्वयं मार्ग प्रशस्त गर्दछ । म चिन्ताबाट बाहिर आएँ, भारमुक्त भएँ र प्रशान्त चित्तले बम्बईको यात्राको लागि तयार गरेँ । हैदराबाद जानको लागि तल बाहन तयार थियो, त्यहाँबाट नै बम्बई जानु पर्दथ्यो । अनायास दुलही विमला मलाई नमस्कार गर्न आई । नमस्कार गरेर रुमालमा बाँधिएको एउटा सानो पोको मेरो चरणमा राखी दियो । त्यसबाट केही खुद्रा पैसा बाहिर निस्क्यो । भारत आएपछि घरखर्चको लागि उनलाई जति पैसा प्राप्त हुन्थ्यो त्यस मध्येबाट

उनले केही बचाएकी थिईन्, ती सबै संकलन गरिएकी थिई । उनले प्रसन्न चित्तले भनीन् कि यो आगामी शिविरमा काम आउनेछ । वास्तवमा मैले मेरो आर्थिक चिन्ता कसैको सामू पनि व्यक्त गरेको थिएन । उनको मनमा दान दिने इच्छा स्वतः प्रकट भयो, उनको पूण्य पारमी थियो वा धर्मको महिमा । थोरै भएपनि त्यो अपूर्व दान सिद्ध भयो । मलाई थाहाथियो कि त्यस समय परिवारलाई जति आवश्यक हुन्थ्यो त्यति पैसा मात्रै पठाइन्थ्यो । परन्तु एकजना कुशल र मितव्ययी गृहिणी भएको कारणले उनले त्यसबाट जति बचायो त्यो समेटेर धर्मको नाममा, धर्म सेवाको लागि दान दियो । मेरो मन मात्र होइन आँखा पनि रसाएर आयो । मैले नचाहेर पनि आखिर उनले यो दान मेरो सामानमा बाँधिदिई । आज पनि यस घटनालाई सम्झीदा मनमा खुलुली हुन्छ । मन मुद्दिताले भरेर उनलाई साधुवाद दिन थाल्छु ।

केही समय पश्चात रंगूनमा बसेका सारा परिवारको साथमा देवी इलायची पनि भारतमा आईन् । अभावले ग्रस्त स्थिति यस्तै दश वर्षसम्म चली रह्यो । विपश्यी अथवा अविपश्यी जो भएपनि परिवारका सम्पूर्ण सदस्य अत्यंत धर्मभीरु थिए । तै पनि यस्तो स्थिति किन आईरह्यो थाहाछैन ? प्रारम्भमा त यस्को कारण धर्म विरोधी शक्तिहरू थान्थेँ परन्तु पछि यस्तो लाग्यो कि सायद धर्मले नै यस्तो चाहेको होला । यदि धर्माचार्यले धनको बलमा धर्मको पूर्णस्थापना गर्न चाहन्छ भने महत्व धन हुनजान्छ प्रज्ञा होइन । विद्या धनको बलमा दिएको भए यो विरुवा धेरै अगाडि नै मुर्झाइसक्यो, अतः यस्तो परिस्थिति अवश्य आउनुपर्थ्यो । भारतमा विपश्यनाको विरुवाको जरा फैलन थालेको समयसम्ममा घरको वातावरणमा पनि सुधार आइसकेको थियो । परिवारका सबैजनाले आ-आफ्नो स्वतन्त्र व्यापार जमाई सकेका थिए । विपन्नता दूर हुँदै गयो । विमला, राधेश्याम तय देवी इलायची र छोराहरूले विपश्यनाको सेवाको लागि येथेष्ट दान दियो, अहिले पनि दिइरहेछ । परन्तु प्रारम्भिक चरणमा अथवा ग्रस्त समयमा जुन त्याग पूर्ण दान दियो त्यो वास्तवमा पूण्यशाली थियो यस्को दाँजोमा अन्य हुन सक्दैन, त्यस्को कुनै तुलना छैन ।

बम्बई, दिल्ली, सारनाथ र कलकत्तामा सफलतापूर्वक शिविर लगाएर ताडपल्लिगडम जाँदा त्यही फ्याक्टरीमा नै एउटा शिविर लगाइयो । त्यस शिविरमा साँझ दिइने प्रवचनको रिकर्डिङ्ग विमला गरीन् । ती टेपबाट पुनः लेखेर सबै सारीन् । उनको हातले लेखिएको ती रिकर्ड आज पनि सुरक्षित छन् । टेप सुनेर हातले लेख्नु सजिलो काम होइन परन्तु उनी भन्थी यसरी लेख्दा मनमा बडो धर्म संकेत उत्पन्न हुन्छ, प्रीति-प्रमोद जागछ । त्यसैले लेखेर फाइदा नै हुन्छ, भए हुँदैन ।

केही वर्ष अगाडि विमला र राधेश्याम दुवैलाई सहायक आचार्य र पछि वरिष्ठ सहायक आचार्य बनाइयो । दुबैले शिविरमा सेवा दिईरह्यो । विमला साधिकाहरूको सेवा अत्यन्त वात्सल्यपूर्ण मैत्रीभाव गर्दथी । कत्ती साधिकाहरूले उनको धेरै प्रशंसा गरेका छन् ।

उनलाई केही महिना अगाडि मात्र धर्म-साहित्य प्रकाशन संयोजिका बनाइयो । तुरन्त पाँच दिनको प्रवचनको संकलन

काममा लागीन् । उनले यस्ताई अप्रिल १ मा 'निर्मल धारा धर्म की' नामले संपादन गरीन् । अप्रिल २ को दिन एकदिवशीय शिविर थियो त्यसैले शिविर चलाउन राधेश्याम संगै गईन् । बिहान आनापान दिए, दिउँसो विपश्यना दिए त्यसपछि तुरुन्त उनलाई केही अस्वस्थ जस्तो लाग्यो र राधेश्यामले उनलाई घर छोडी आए । घर पूगेर पनि उनले राधेश्यामलाई पुनः शिविरमा फर्किन आग्रह गरीन् । आफ्नो अस्वस्थताको सामना स्वयं गर्न उनी दृढ थिईन् । साँझ शिविर समापन पछि राधेश्याम घर फर्किँदा उनी चिरनिन्द्रमा सुतेकी थिई । यस्तो अन्तिम अवस्थासम्म पनि उनले आफ्नो सेवाको लागि कसैलाई कष्ट दिएन । एकान्त एकलै रहेर उनले आफ्नो अन्तिम श्वास छोडीन् ।

विमलालाई डमको पूरानो रोग थियो । सायद अन्तिम समयमा उनको यो रोग प्रबल भयो होला । उनको नजीकै फोन थियो तै पनि परिवारका कसैलाई पनि खबर नै नदिई मृत्युको सामना एकलैले शान्त पूर्वक, सजग रहेर गरीन् ।

विमला साधिकाहरूलाई शरीरमा दुखाई प्रबल भयो भने शान्त चित्तले हत्केलामा संवेदना हेर्न सल्लाह दिन्थीन् । सायद उनी स्वयंले पनि अन्तिम अवस्थासम्म समता पूर्वक हत्केलाको संवेदनालाई नै इतिरत्यो होला, उनको मृत्यु हुँदा दुवै हात खुल्ला राखिएको थियो । यसैकारण मृत चेहरामा शान्ति र कान्ति प्रदर्शित थियो, दिव्य थियो, उनको निश्चित सद्गति नै भयो होला ।

यही साढे दुई महिना पहिला परिवारमा एउटा दुर्घटना भएको थियो । मद्रासदेखि करिब ५० माइल टाढा कार दुर्घटना भएर गयो नाति विनीतको मृत्यु भएको थियो । यस्तो आघात मृत्यु हुँदा पनि विनीतको चेहरामा शान्ति र सौम्यता छाएको थियो । भय र पीडाको अलिकति पनि चिन्ह थिएन । विपश्यनाले अन्तिम समयमा सद्गति प्राप्त गर्न मद्दत गर्दछ । यसै कुरालाई सम्झाउँदै देवी इनायतीको साथ विमलाले परिवारका अन्य महिलालाई विशेष गरी विनीतको आमालाई धैर्यपूर्वक विलापविहीन वातावरण बनाई गल्न सहयोग गर्‍यो ।

अब उनी स्वयं यसै शान्तिको साथ मृत्युको काखमा समाईन् । अतः मंगल मैत्रीको साथ विलापविहीन वातावरणमा नै उनको पार्थिव शरीर जलाइयो । जस्ले अन्तिम समयसम्म धर्मको सेवा गरेर धर्म संचित गरेर प्राण छोड्छ भने उनको लागि रुनु नै किन ? कराउनु नै किन ? विलाप गर्नु नै किन ?

“बाँकी सारा जीवन धर्मको काममा लागोस् ।

अंत समयसम्म धर्मको सेवा भईरहोस् ॥”

उनले पनि जीवनको उद्देश्य यही बनाएकी थिईन् । यस मार्गिक उद्देश्य पूर्तिको इच्छा राख्ने विपश्यना योगिनी विमलाको धर्ममय महाप्रयाणले सबैको मनमा प्रेरणा नै जागून् । उनको प्रति मंगल मैत्री नै जागून् ।

संसार: हिन्दी विपश्यना पत्रिका,
वैशाख पूर्णिमा, १९९५)

कल्याण मित्र
स.ना.गो.

जानकारी

यस वर्ष दीर्घ शिविरको समापन गर्नुहुँदै पूज्य गुरुजीले दुई महत्वपूर्ण योजनाको घोषणा गर्नु भएको थियो ।

१) 'धम्म तपोवन' को स्थापना - धम्मगिरिको पश्चिम पति एउटा ध्यान केन्द्र स्थापना गर्ने जसमा केवल दीर्घ शिविर मात्र सञ्चालन गर्ने ।

दीर्घ शिविर बसीसकेका साधक राम्ररी जान्दछ कि धर्ममा प्रतिष्ठित हुनको लागि यस्तो साधना स्थल कति महत्वपूर्ण हुन्छ । आचार्य स्वयं शिविरमा बसीसकेको साधक स्वयं जान्दछ कि धर्मतरंगले भरपूर शान्त वातावरणमा ध्यान गर्नु कतिको सफलदायी हुन्छ भन्ने । किनकी त्यस समयमा दश दिवसीय शिविर नहुनुको कारण ध्यानमा कुनै बाधा हुँदैन ।

यस्तो नै अपूर्व वातावरण अब 'धम्म तपोवन'मा हुनेछ । त्यहाँ केवल २०,३०,४५ को साथ साथै ६० तथा ९० दिनका शिविर सञ्चालन गरिन्छन् ।

यस्को निर्माण कार्य तुरुन्त गर्नु पर्छ ता कि अर्को वर्ष साधकहरूले यसबाट लाभ लिन सक्नु । योजनको प्रथम चरणमा २०० जना साधकको लागि आवश्यक स्वतन्त्र निवास सूच्यागार तथा अन्य आवश्यक सुविधा अनुसार बनाइनेछ । योजना पूर्ण भएपछि ५०० पुरुष तथा ५०० महिलाका लागि आवश्यक सुविधा अनुसार बनाइनेछ । केन्द्रमा दुईवटा स्तूप बनाइनेछन्, दुवैमा गरेर एकहजार सूच्यागार बनाइनेछन् । यहाँ आवश्यक धर्मकक्ष, भोजनकक्ष, भान्साघर, आचार्य तथा सहायक आचार्यहरूको लागि निवास-स्थान बनाइनेछन् ।

४५ दिन भन्दा बढी अवधिका शिविर सञ्चालन गर्नु पूर्व अन्य शिविहरू सञ्चालन भइरहोस् ता कि एक वर्ष भित्रमा सन् २००१ मा ६० तथा ९० दिवसीय शिविर सञ्चालन गर्न सक्नु ।

धम्मतपोवनले तथागतको कल्याणी शिक्षा चिरस्थायी गर्नमा महत्वपूर्ण भूमिका निभाउनेछ । सद्धर्मशुद्ध रुपमा पुनः प्रतिष्ठित र प्रसारित हुन सक्नु यस्को लागि आवश्यक जनशक्ति तयार गर्नको लागि यस केन्द्रले सहयोग प्रदान गर्नेछ, यही यसको उद्देश्य हो । ६० तथा ९० दिवसीय शिविरको सञ्चालन पूज्य गुरुदेव स्वयं गर्नु हुनेछ र यसमा दिनु हुने धर्मदेशना रिकर्ड गरिनेछ । भविष्यमा शिविर प्रशिक्षणको लागि यो काम आउनेछ ।

भारत तथा विश्वमा विपश्यनाको पूनर्स्थापना गर्ने पूज्य गुरुदेव सयाजी ऊ बा खिनको धर्माकांक्षा पूर्ण गर्न यस तपोवन उपयोगी सिद्ध हुनेछ ।

यस महान कार्यको लागि देश विदेशबाट दान आउन थालेको छ ।

२) 'सयाजी ऊ बा खिन विपश्यना ग्राम' को स्थापना - धम्मगिरिको पूर्व दिशामा विपश्यी साधकहरूका लागि यस्तो एउटा आदर्श ग्राम (गाउँ) को निर्माण गर्ने जहाँ साधकको निजी निवास तथा आवश्यक सुख-सुविधाको साथ साथै आदर्श धर्ममय वातावरण उपलब्ध हुनेछ, यसले धर्मको मार्गमा अधि बढ्न मद्दत गर्नेछ ।

धम्मगिरिमा लामो समयसम्म रहने साधकले सायद यस तथ्यलाई बुझेको होला कि दीर्घकालीन गंभीर साधना एवं दीर्घकालीन

सेवा पश्चात शान्त वातावरणको कति आवश्यक महसूस हुन्छ । यसको अतिरिक्त अवकाश प्राप्त साधक जीवनको अन्तिम चरणमा आफूलाई सुरक्षित सुविधापूर्ण धर्ममय वातावरणमा शान्तिपूर्वक रहने धर्मकामना गर्दछ । सयाजी ऊ बा खिन विपश्यना ग्राम तिनीहरूको आकांक्षापूर्तिको लागि एउटा आदर्श स्थान सिद्ध हुनेछ । यस ग्राममा स्वतन्त्र ५० वटा घर हुनेछ, जस्मा दुईवटा कोठा, दुईवटा बाथरुम, एउटा बैठक, एउटा सानो भान्सा र एउटा ध्यान कोठा हुनेछ । ग्राम भित्र रेष्टुराको माध्यममा उचित, सस्तो तर सुस्चिपूर्ण स्वस्थ भोजन तथा अन्य आवश्यक सामग्री उपलब्ध हुनेछ । यसको अलावा साभूँ घुम्ने ठाऊँ, बगैँचा, हेल्थक्लब, रिक्रियेशनरुम, पुस्तकालय, बाचनालय तथा धम्मप्रकोष्ठ आदि हुनेछन् ।

यी घरहरू केवल विपश्यी साधकहरूलाई आजीवन आवासको लागि दिइनेछ । ग्राम-निवासिहरूले अनिवार्य रूपले पंचशील पालन र धर्मको वातावरण बनाइराख्नु पर्नेछ । ग्रामको व्यवस्थापनको लागि पूज्य गुरुजीको मार्गदर्शनमा एउटा समिति गठन गर्नेछ र यस्को सञ्चालनको लागि निवासी साधकहरूको राय पनि लिइनेछ ।

जीवनभरको लागि आवास शुल्क रु. १५ लाखको हुनेछ । यस राशिका एक महत्वपूर्ण अंश 'धम्मतपोवन' निर्माणमा लगाइनेछ । यस्बाट धम्मतपोवनमा लामो शिविर सञ्चालन गर्न मद्दत पुग्नेछ । धम्मतपोवन तथा सयाजी ऊ बा खिन विपश्यना ग्रामको अधिक जानकारीको लागि निम्न ठेगानामा सम्पर्क राख्न सकिन्छ ।

श्री राधेश्याम गोयन्का / श्री ओमप्रकाश खेमका
ग्रीन, हास, दुसरामाला, ग्रीन प्लूट फोर्ट
मुंबई-४०००२३ फोन: ०२२ - २६६३३८८ / २६६ ४०३९ / २६६३०३
फ्याक्स : (९१) ०२२ - २६६४६०७
e-mail : spgonka@giasbm01.vsnl.net.in

शिविरको जानकारी

जुलाई ३-१२
(असार १९-२८) - सत्तिपट्टान (पुराना साधकका लागि मात्र)

धर्म गाथा

हिन्दी

आओ लोगों विश्व के, धारें धर्म महान ।
शील समाधि निधान हो, होवें प्रज्ञावान ॥
आओ मानव मानवी, चलें धर्म के पंथ ।
इस पथ चलते सत्पुरुष, इस पथ चलते संत ॥
धर्म-पंथ ही शान्ति-पथ, धर्म-पंथ सुख-पंथ ।
जिसने पाया धर्म-पथ, मंगल मिला अनंत ॥
पंथ दिखाया बुद्ध ने, चलना अपना काम ।
चलते चलते आप ही, मिटते दुःख तमाम ॥
धन्य धरम ऐसा मिला, मिली रतन की खान ।
दुख दारिद सब मिट गये, तन मन पुलकित प्राण ॥
कुशल कर्म संचित करें, करें न पाप लवलेष ।
मन निर्मल करते रहें, यही धरम उपदेश ॥

हिन्दी

जीवन भर करते रहें, कुशल कर्म भरंपूर ।
अकुशल से बचते रहें, रहें पाप से दूर ॥
चलें धरम के पंथ पर, सब विधि मंगल होय ।
अपना भी होवे भला, भला सभीका होय ॥
बाकी सारी जिन्दगी, धरम हेतु लग जाय ।
अंतिम क्षण तक, धरमकी सेवा होती जाय ॥
मनचाही होवे कभी, अनचाही भी होय ।
अनचाही के योग से, मन विचलित ना होय ॥
सुख से जीने की कला, सत्य धरम है सोय ।
सुख से जीना आय तो, मरण सुखद ही होय ॥
जब जीवन में दुख जगे, चित समता ना खोय ।
तो मरणान्तक वेदना, सहन सहज ही होय ॥

मंगल कामना सहित
मानुरत्न फर्मा
वीरगंज

सम्पादक : रोशनी शाक्य, प्रकाशक : नेपाल विपश्यना केन्द्र, धर्मश्रृङ्ग, बुढानीलकण्ठ, काठमाडौं । फोन : ३७९६५५, ३७९००७ २०५६ वैशाख
सम्पर्क स्थान : श्री रूप ज्योति, ज्योति भवन, पो. ब. नं. १२८९६, काठमाडौं । फोन : २-२५४९०, २-२३९६८, २-४८९४९, २-५०५८१
मुद्रक : न्यू नेपाल प्रेस, अफिस फोन : २५ ९०३२, २५९४५०, फ्याक्स : (+९७७-१) २५८६७८ प्रेस : ४३४ ८५०, ४३४ ७५३

जि.प्र.का.द.नं. ३८/५१/५२

साधकको नाम :

ठेगाना :

- आजीवन शुल्क रु. ४००/-
- वार्षिक शुल्क रु. २५/-